

Kirjallisuustieteen valintakoe 18.5.2018

Osio I

Ajattelun johdonmukaisuutta ja kielellistä jäsentelykykyä mittaava osio.

Kaksi kysymystä.

Vastaa molempiin tehtäviin viereiselle sivulle. Vastausten tulee mahtua annettuun tilaan. Vastaa kysymyksiin Johdatus kirjallisuusanalyysin -teoksen pohjalta.

1. Määrittele ja erottele toisistaan käsitteet tarina ja juoni sekä kerro, miten käsitteitä voidaan hyödyntää kertomuksen aikarakenteiden (keston, järjestyksen ja toiston) analysoimisessa. (26 p)
2. Erittele, mitä tarkoitetaan odotushorisontilla ja implisiittisellä lukijalla sekä kerro, millaisissa tutkimusperinteissä käsitteet ovat syntyneet. (26 p)

Osio II

Kaunokirjallisen tekstin tulkintakykyä arvioiva osio.

Yksi esseekysymys.

"Mutta ehkä sittenkin, Muumipeikko ajatteli kulkiessaan hitaasti pitkin joen ranta. Mörköjä ja poliiseja on olemassa. Ja kuiluja joihin voi tipahtaa. Voi paleltua kuoliaaksi ja lentää ilmaan ja pudota järveen ja saada luun kurkkuunsa ja vaikka mitä.

Suuri maailma on vaarallinen. Siellä ei kukaan tunne toista eikä tiedä mistä hän pitää ja mitä pelkää, Ja siellä Nuuskamuikkunen nyt kulkee vanha vihreä hattu päässään... Ja siellä on puistonvartija, joka on hänen suuri vihollisensa. Kauhea, kauhea vihollinen..." (Vaarallinen juhannus, 14-15.)

Analysoi ja tulkitse oheisen katkelman ja koko teoksen perusteella Janssonin Vaarallinen juhannus -teoksen tematiikkaa. Hyödynnä analyysissäsi Johdatus kirjallisuusanalyysiin -teoksessa esiteltyjä aiheen, teeman, motiivin ja topoksen käsitteitä. Sisällytä vastaukseesi lyhyet käsitteiden määritelmät ja pohdi käsitteiden käytettävyyttä kirjallisuusanalyysin apuvälineinä.

Pisteytys

1. yht. 26 pistettä

5: tarina: ajallisesti peräkkäisten, toisiinsa liittyvien tapahtumien sarja, joka muodostaa kertomuksen sisällön.

5: juoni: tarina kiteytettynä sen keskeisiin tapahtumiin; kun tarina koostuu ajallisesti peräkkäisistä tapahtumien sarjasta, juonen ymmärretään olevan usein tuosta kronologisesta tapahtumajärjestyksestä

poikkeava esittämjärjestys lukijalle; juonen avulla rakennetaan usein kertomukseen jännite ja ylläpidetään lukijan mielenkiintoa.

II: aikarakenteet: Genetten mukaan voidaan toisistaan erottaa kertomisen aika ja tapahtumisen aika, jolloin voidaan tutkia kerronnan ja tarinan välisiä suhteita ja ilmiöitä, joista Genette pitää keskeisinä kestoä, järjestystä ja toistoa. Keston avulla voidaan kuvailla tapahtumisen keston ja siitä kertomisen keston suhdetta. Järjestyksen avulla voidaan kiinnittää huomiota siihen, kuinka juoni usein esittää tarinan epäkronologisessa järjestyksessä hyödyntäen esimerkiksi takaumia ja ennakoiteja. Toiston avulla voidaan tutkia kertomis- ja tapahtumiskertojen vastaavuutta: juonen tasolla voidaan palata johonkin tarinan tasolla vain kerran tapahtuneeseen useamman kerran tai juonen kannalta epärelevantit tapahtumat, kuten rutiininomaiset arkiset askareet, voidaan esittää tiivistetysti. Tarinan ja juonen käsitteitä voidaan hyödyntää myös tarkastettaessa kertomusten keinoja tuottaa simultaanisuuden eli samanaikaisuuden vaikutelman synnyttämisen keinoja kiinnittämällä huomiota esimerkiksi siihen, miten samanaikaisesti tapahtuvat tarinanjuonteet suhteutuvat kertomuksen juoneen. 5: vastauksen rakenne kielellinen ilmaisu

Mallivastaus sisällöllisesti seuraavan kaltainen:

Tarina voidaan määritellä ajallisesti peräkkäisten, toisiinsa liittyvien tapahtumien sarjaksi, joka muodostaa kertomuksen sisällön. Kertomuksissa tapahtumat eivät useinkaan järjesty kronologisen järjestyksen mukaan, vaan juonen avulla tapahtumat järjestetään jännitteen rakentamiseksi ja lukijan mielenkiinnon ylläpitämiseksi. Narratologi Gérard Genetten mukaan kertomusta analysoidessa voidaan toisistaan erottaa kertomisen aika ja tapahtumisen aika, jolloin pystytään tutkimaan kerronnan ja tarinan välisiä suhteita sekä ilmiöitä, joista Genette pitää keskeisinä kestoä, järjestystä ja toistoa. Keston avulla voidaan kuvailla tapahtumisen keston ja siitä kertomisen keston suhdetta. Järjestyksen avulla voidaan kiinnittää huomiota siihen, kuinka juoni usein esittää tarinan epäkronologisessa järjestyksessä hyödyntäen esimerkiksi takaumia ja ennakoiteja. Toiston avulla voidaan tutkia kertomis- ja tapahtumiskertojen vastaavuutta: juonen tasolla voidaan palata johonkin tarinan tasolla vain kerran tapahtuneeseen useamman kerran tai juonen kannalta epärelevantit tapahtumat, kuten rutiininomaiset arkiset askareet, voidaan esittää tiivistetysti. Tarinan ja juonen käsitteitä voidaan hyödyntää myös tarkasteltaessa kertomusten keinoja tuottaa simultaanisuuden eli samanaikaisuuden vaikutelman synnyttämisen keinoja kiinnittämällä huomiota esimerkiksi siihen, miten samanaikaisesti tapahtuvat tarinanjuonteet suhteutuvat kertomuksen juoneen.

Mallivastaus tiivistetyssä muodossa:

Tarinalla tarkoitetaan ajallisesti peräkkäisten, toisiinsa liittyvien tapahtumien sarjaa, joka muodostaa kertomuksen sisällön. Usein tapahtumat järjestyvät kronologian sijaan muulla tavoin, mitä kuvataan juonen käsitteen avulla. Narratologi Gérard Genetten mukaan kertomuksesta voidaan erottaa toisistaan kertomuksen aika ja tapahtumisen aika. Kesto kuvastaa tapahtumisen keston ja siitä kertomisen keston suhdetta. Järjestyksen avulla voidaan huomioida kronologiasta poikkeavat jaksot, kuten takaumat ja ennakoinnit. Toisto mittaa kertomis- ja tapahtumiskertojen vastaavuutta: tapahtuma voidaan mainita vain kerran tai siihen voidaan kertomuksessa palata useamman kerran. Tarinan ja juonen käsittein voidaan siten tutkia, miten tarinan sisältö ja siitä kertominen suhteutuvat toisiinsa.

Pisteytys

2. yht. 26 pistettä

6: Odotushorisontti: ne kirjallisuutta ja sen lajeja koskevat odotukset, joiden pohjalta lukijat lähtevät lukemaan jotakin teosta tai teostyyppiä; odotushorisontti on sidoksissa esimerkiksi ajan kirjallisuuskäsitykseen; käsite kuvaa sitä, kuinka kirjallisuuden lukeminen tapahtuu aina suhteessa lukijan jo olemassa olevaan tietoon ja ymmärrykseen; odotushorisontti kattaa odotukset teoksen sisältöä, rakennetta ja esitystapoja sekä lajiipitteitä kohtaan

6: Implisiittinen lukija: käsite liittyy ajatukseen kirjallisuudesta kommunikaationa; tekijä kirjoittaa teoksen jokin yleisö mielessään, ja tähän yleisöön on viitattu implisiittisen lukijan käsitteellä; implisiittisestä lukijasta on puhuttu eräänlaisena ihanne- tai mallilukijana, joka voidaan asettaa teokselle pohtimalla, millaisia taustatietoja teoksen lukijalla oletetaan olevan ja, miten aktiivisen tulkintaroolin teos lukijalle asettaa; esimerkiksi Dostojevskin myöhäistuotannon on sanottu edellyttävän lukijaa, joka osaa venäjää ja hallitsee kielen tyylilliset tasot, tunnistaa kielen puhujien rekisterit, tuntee hyvin Venäjän kirjallisuutta, on intellektuaalisesti kompetentti ja tuntee laaja-alaisesti kirjoitusajankohdan filosofiset, aatehistorialliset ja yhteiskunnalliset keskustelut

9: odotushorisontin käsitteen muotoili Hans Robert Jauss reseptio- eli vastaanottotutkimuksessa, jossa on tutkittu sitä, millaiset odotukset ohjaavat todellisten lukijoiden ja lukijakuntien lukemista ja lukutottumuksia; implisiittisen lukijan käsite on puolestaan muotoiltu kertomuksetutkimuksessa, jossa kirjallisuus on ymmärretty kommunikaationa tekijältä lukijalle; Wayne Boothin lanseeraama käsite on vastinpari implisiittisen tekijän käsitteelle, jota on käytetty halutessa välttää todellista tekijää koskevat väitteet; implisiittisen tekijän tavoin implisiittinen lukija on keinotekoinen konstruktio, joka voidaan rakentaa teoksen ominaisuuksia tulkitsemalla — ei teoksen ulkopuolisia toimijoita tutkima Ela

5: vastauksen rakenne kielellinen ilmaisu

Mallivastaus sisällöllisesti seuraavan kaltainen:

Odotushorisontilla tarkoitetaan niitä kirjallisuutta ja sen lajeja koskevia odotuksia, joiden pohjalta lukijat lähtevät lukemaan jotakin teosta tai teostyyppiä. Esimerkiksi ajan kirjallisuuskäsitys ja kirjallisuudenlaji voivat vaikuttaa siihen, millaisia odotuksia lukija kohdistaa teoksen sisältöön, rakenteeseen ja esitystapoihin. Käsite kuvaa sitä, kuinka kirjallisuuden lukeminen tapahtuu aina suhteessa lukijan jo olemassa olevaan tietoon ja ymmärrykseen. Implisiittisen lukijan käsite liittyy ajatukseen kirjallisuudesta kommunikaationa: tekijä kirjoittaa teoksen jokin yleisö mielessään, ja tähän yleisöön on viitattu implisiittisen lukijan käsitteellä, Kyse on eräänlaisesta ihanne-, tai mallilukijasta, jolla oletetaan olevan tiettyjä taustatietoja, kykyjä ja tulkintataitoja teoksen lukemiseen. Odotushorisontin käsitteen muotoili Hans Robert Jauss reseptio- eli vastaanottotutkimuksessa, jossa oltiin kiinnostuneita todellisten lukijoiden lukutottumuksista. Implisiittisen tekijän käsitteen lanseerasi kertomuksetutkimuksessa Wayne Booth vastinpari implisiittisen tekijän käsitteelle, jota on käytetty halutessa välttää todellista tekijää koskevat väitteet Implisiittisen tekijän tavoin implisiittinen lukija on keinotekoinen konstruktio, joka voidaan rakentaa teoksen ominaisuuksia tulkitsemalla — ei teoksen ulkopuolisia toimijoita tutkimalla.

Mallivastaus tiivistetyssä muodossa:

Reseptiotutkimuksessa muotoillulla odotushorisontin käsitteellä tarkoitetaan lukijan kirjallisuutta ja sen lajeja koskevia ennako-odotuksia. Esimerkiksi ajan kirjallisuuskäsitys ja laji voivat vaikuttaa siihen, millaisia odotuksia lukijalla on teoksen sisältöön, rakenteeseen tai esitystapoihin liittyen. Reseptio- eli vastaanottotutkimus on kiinnostunut todellisten lukijoiden lukutottumuksista. Implisiittinen lukija puolestaan on kertomuksen tutkimuksessa lanseerattu käsite, jolla tarkoitetaan eräänlaista ihanne- tai mallilukijaa. Käsite liittyy ajatukseen kirjallisuudesta kommunikaationa: tekijä kirjoittaa teoksen jollekin yleisölle, jolla oletetaan olevan tiettyjä taustatietoja, kykyjä ja tutkintaitoja teoksen lukemiseen. Implisiittinen lukija on keinotekoinen konstruktio, joka voidaan rakentaa teoksen ominaisuuksia tulkitsemalla — ei teoksen ulkopuolisia toimijoita tutkimalla.

Osio II

3. yht. 95 pistettä

Malliessee

Tove Janssonin Vaarallinen juhannus -teos on osa Janssonin laajempaa muumikirjojen sarjaa. Sarjan päähenkilöt koostuvat muumiperheestä — äidistä Muumimammasta, isästä Muumipapasta ja heidän pojastaan Muumipeikosta — sekä perheen lähipiiristä, kuten Muumipeikon ystävistä Nuuskamuikkusesta ja Pikku Myystä. Tarinoiden tapahtumapaikkana toimii usein fiktiivinen Muumilaakso, jota rajaa yhdestä suunnasta meri ja toisesta suunnasta Yksinäiset vuoret.

Kirjallisuusanalyysissä aiheella tarkoitetaan sitä konkreettista ainesta, jota teoksessa käsitellään. Aiheella voidaan siten vastata kysymykseen, mistä teoksessa on kysymys. Vaarallinen juhannus -teoksessa laaksossa tapahtuu järästyttävä muutos, kun meren keskellä sijaitsevan saaren tulivuori purkautuu ja aiheuttaa läpi laakson hyökyvän tulva-aallon. Janssonin teoksen aiheena on siten luonnonmullistus, joka aiheuttaa dramaattisia muutoksia laakson asukkaiden elämään: hyökyaalto pakottaa muumiperheen jättämään kotinsa ja etsimään turvallisempaa paikkaa. Samoin käy lukuisille muille laakson asukkaille.

Teemassa on kyse aihetta abstraktimmasta kertomuksen aineksesta. Aihe voi konkreettisuudessaan olla helppo tunnistaa, mutta teeman tunnistaminen ja nimeäminen edellyttävät jo kertomuksen syvällisempää tulkintaa. Johdatus kirjallisuusanalyysiin -teoksessa muotoillaan, että teemassa kiteytyy jotain sellaista, mitä kirjailija haluaa sanoa teoksessaan käsittelemiensä asioiden kautta ihmisenä olemisesta tai maailman menosta. Aiheen ollessa luonnonmullistus luonteva teema voisi olla vaikkapa luonnon suojelemisen pyrkimys, mutta Janssonin teoksen tapauksessa tällaista tulkintaa on vaikea perustella. Teoksen teemat kytkeytyvät pikemmin tekstikatkelmassakin ilmenevään yksilön ja maailman väliseen suhteeseen ja siihen, miten elää hyvää elämää, vaikka maailma vaikuttaisi olevan vaaroja täynnä. Teoksen teemana on myös muutoksen aikaansaama mahdollisuus tehdä asioita toisin ja nähdä tutut ympäristöt uudesta näkökulmasta. Kun tulva valtaa Muumitalon, sen asukkaat sukeltavat astioita keittiöstä ja katsovat keittiötä katonrajasta, jolloin kaikki näyttää erilaiselta. Tällainen päinvastaisuuden tai nurinkuruisuuden idea toistuu teoksessa, jossa tulvan vuoksi keittiöstään paenneet muumit syövät arkiruoan sijasta marmeladia suoraan purkista.

Katkelma esittää Muumipeikon pelkoja siitä, mitä hänen kateissa olevalle ystävälleen Nuuskamuikkuselle on mahdollisesti tapahtunut. Muumipeikon skenaarioissa auktoriteettia edustavat poliisit näyttäytyvät yhtä pelottavilta kuin hirviöt, joita useissa muumitarinoissa esiintyvä Mörkö kaikessa synkkyudessaan ja uhkaavuudessaan edustaa. Lisäksi uhka voi Muumipeikon mielestä tulla ympäristöstä maaperän pettäessä jalkojen alta, kylmyyden yllättäessä tai tuulenpuuskan tempaistessa mukanaan. Kiinnostavaa on, että vaara piilee myös kodin piiriin tulkittavassa arkisessa askareessa: syödessä luu voi juuttua kurkkuun, jolloin vaarana on tukehtuminen. Muumipeikon mielessä vaarat piilevät siis kaikkialla, mutta erityisesti paikassa, jota hän kutsuu "suureksi maailmaksi". Siellä kaikki ovat muukalaisia toisilleen eivätkä voi tietää toistensa mieltymyksistä tai peloista, ja tämän kohtaamattomuuden seurauksena henkilöistä voi tulla vihollisia toisilleen.

Muumit joutuvat kuitenkin jättämään kotinsa ja kohtaamaan suuren maailman ja sen monet asukkaat, joiden kautta realisoituu sääntöjen ja kieltojen motiivi. Motiivilla tarkoitetaan kirjallisuudentutkimuksessa sellaista kirjallisen teoksen elementtiä, joka usein toistuu teoksessa useamman kerran ja siten kerryttää merkityksiä. Toisaalta sama motiivi voi esiintyä eri teoksissa, jolloin teoksia voidaan vertailla kiinnittämällä huomiota esimerkiksi kirjallisuushistoriassa usein esiintyneisiin manalakäynteihin tai paholaisen kanssa tehtyihin sopimuksiin. Johdatus kirjallisuusanalyysiin -teoksessa määritellään motiivin olevan teemaa konkreettisempi mutta kuitenkin melko abstrakti asia, joten motiivien tunnistaminen edellyttää tekstin aiheen tunnistamista syvällisempää tulkintaa.

Katkelmassa esiintyvät poliisi ja puistonvartija ovat hyviä esimerkkejä henkilöistä joiden kautta sääntöjen ja kieltojen motiivi rakentuu Janssonin teoksessa. Poliisit edustavat järjestystä ja lakia eli sääntöjen joukkoa, jota Muumilaaksonkin asukkaiden odotetaan noudattavan. Muumiperheelle säännöt ja järjestys eivät ole tavoiteltava asia, vaan jopa luonnonmullistuksen tuottama kaoottisuus on heidän mielestään vain virkistävää. Teoksen loppupuolella poliisi pidättää Muumipeikon, Niiskuneidin ja heidän tuttavansa Vilijaanan, sillä he ovat polttaneet eräästä puistosta löytämänsä kieltojulisteet. Julisteet sisältävät erilaisia määräyksiä, joiden mukaan muiden muassa laulaminen, kukkien poimiminen ja nurmella istuminen on kielletty. Puisto puolestaan kuuluu katkelmassakin mainitulle puistonvartijalle, joka on muuttanut aidatun puiston tiukan geometriseksi: puut ovat pyöreitä tai neliskulmaisia, polut viivasuoria ja ruoho tarkasti lyhennettyä. Puisto toimii eräänlaisena opetuspaikkana hylätyille Eapsille, jotka puistossa juoksemisen ja puissa kiipeilemisen sijaan joutuvat kiltisti ja hiljaa leikkimään puistoon rakennetuissa hiekkalaatikoissa. Nuuskamuikkuselle tällainen sääntöjen konkretisoituma on kauhistus, minkä vuoksi hän päättää repiä alas puistossa sijaitsevat kyltit. Hän ei kuitenkaan jää kiinni tuhotyöstään, vaan myöhemmin kyltit polttavia Muumipeikkoa ja Niiskuneitiä syytetään kylttien tuhoamisesta,

Sääntöjen ja kieltojen motiivi ei rajoitu ainoastaan puistoon, vaan se realisoituu myös toisen keskeisen tapahtumapaikan kautta. Muumiperhe löytää mereksi muuttuneessa laaksossa ajelehtivan teatterin, jonka käyttötarkoitusta he eivät ymmärrä. Teatterin kulisseissa piilottelevan siivooja-Emman kautta muumit saavat kuulla, kuinka teatteria hallitsevat oma lainalaisuutensa. Teatterin tekemiseen kirjoitetut säännöt näkyvät esimerkiksi siinä, kuinka siivooja ohjaa muumiperheen mukana teatterille päätynyttä Miskaa seurueen suunnitellessa yhteisen näytelmän tekemistä, Miskan pitää näytellä kohtalokasta naista, joka kuolee näytelmän lopussa, sillä se on siivoojan mukaan murhenäytelmän sääntöjen mukaista,

Kohtalokasta naista voidaan pitää esimerkkinä topoksesta, jolta tarkoitetaan kirjallisuuteen vakiintunutta kaavaa, toistuvaa tapaa esittää asia. Kohtalokkaan naisen topos on tuttu kirjallisuuden klassikoista, kuten

Leo Tolstoin Anna Kareninasta ja Gustave Flaubert'n Rouva Bovarysta, joissa kummassakin langenneen naisen kohtalona on kuoleman kertomuksen lopussa. Topoksena voidaan toisaalta pitää myös teoksessa esiintyvää teatterin näyttämöä, jonka on tarkoitus toimia paikkana, jossa yleisölle tarjotaan taiteen avulla rakennettu illuusio tai mimeettinen esitys elämästä. Muumien näytelmässä näyttelijät eivät muista repliikkejään ja näytelmä päättyy kaaokseen, minkä voi tulkita korostavan elämän arvaamattomuutta. Näytelmän yleisölle kaoottisuus näyttäytyy tarkoituksenmukaisena, mikä asettaa kyseenalaiseksi teatterin siivoojan tarpeen tehdä teatteria juuri tiettyjen, vakiintuneiden sääntöjen mukaisesti. Miksi noudattaa sääntöjä, jos ilman niitä lopputulos — ja elämä itsessään — on mielekkäämpää ja hausempaa? Muumipeikon pelkäämä "suuri maailma" on mahdollisesti vaarallinen, mutta siinä ei pärjää niinkään sääntöjen ja rajoitusten avulla, vaan toisiin ihmisiin turvaamalla. Tähän ajatukseen kiteytyy tulkintani mukaan Janssonin teoksen tematiikka yksilön ja yhteisön välisestä suhteesta ja hyvän elämän elämisestä.

Teatteri keskeisenä topoksena on osa myös teoksen karnevalistista tematiikkaa, koska teatteri paikkana ja juhannus ajankohtana mahdollistavat totunnaisten tapojen rikkomisen: henkilöt voivat pukeutua rooliaan ja muuttua joksikoksi toiseksi tai sellaiseksi, jollainen on halunnut aina olla. Teatterissa muutoin vallalla olevat hierarkkiset suhteet kyseenalaistuvat: teatterilavan pyörteissä tenavalauma hyökkää ylimmän auktoriteetin, poliisihemulin, kimppuun, ja yleisö luulee anarkian olevan osa teatteriesitystä.

Aihe, teema, motiivi ja topos soveltuvat käsitteinä kirjallisuusanalyysiin, kun tarkoituksena on tutkia teoksen sisältöä. Analyysia voitaisiin täydentää yhdistämällä tematiikan tutkimiseen esimerkiksi kerronnan analyysi, jolloin tarkastelun kohteiksi voitaisiin ottaa lisäksi kertojaan, kerronnan näkökulmaan, kerronnan aikaan, tapahtumaympäristöön ja kertomuksen rakenteeseen liittyviä ominaisuuksia. Tällöin voitaisiin esimerkiksi paremmin eritellä, miten suhtautuminen sääntöihin ja kieltoihin fokalisoituu eri henkilöhahmojen kautta tai tarkastella, kommentoiko tai arvostelee kertoja jollain tavoin sääntöjen tematiikkaa. Vaarallinen juhannus + teoksen tulkintaan aiheen, teeman, motiivin ja topoksen käsitteet sopivat nähdäkseni erityisen hyvin, sillä kaikille tuttujen muumihahmojen seikkailujen taustalla piilee usein jokin syvällisempi merkitys tai sanoma.

Huomioita esseiden arvioinnista:

Edellä esitetyt analyttiset ja tulkinnalliset huomiot ovat luonnollisesti vain yksi tapa analysoida ja tulkita Janssonin teosta, eikä hyvässäkin vastauksessa välttämättä päädytä samanlaisiin tuloksiin. Edellä esitetystäkin poikkeavien huomioiden tulee kuitenkin olla huolellisesti ja uskottavasti perusteltuja. Esseiden arvostelussa otetaan huomioon kokelaan kyky noudattaa tehtävänantoa, rakentaa esseestä loogisesti etenevä kokonaisuus sekä tuottaa luettavaa, sujuvaa ja hyvin kirjoitettua tekstiä.

Kiitettävässä vastauksessa kokelas osoittaa hallitsevansa pääsykoekirjassa esitellyt käsitteet ja kykenevänsä hyödyntämään niitä osana analyysiaan. Vielä tärkeämpää on kuitenkin osoittaa kykyä analysoida ja tulkita kaunokirjallisuutta tarkasti ja osaavasti. Kokelaan tekemien huomioiden tulee olla perusteltuja ja niiden tulee todistaa luettavana olleen romaanin hallintaa sekä sen syvällistä ymmärrystä. Vastauksessa tulee analysoida ja tulkita sekä katkelmaa että teosta kokonaisuudessaan.

Vastauksessa on arvioitava käsitteiden soveltamiskykyä, argumentoinnin sujuvuutta, analyysi- ja tulkintataitoja rakennetta ja kieltä sekä ennen muuta esseettä sisällöllis-muodollisena kokonaisuutena,

Pisteytys [suuntaa-antava]:

5 p aiheen määrittely + 8 p käsitteen soveltaminen analyysissä ja tulkinnassa

5 p teeman määrittely + 8 p käsitteen soveltaminen analyysissä ja tulkinnassa

5 p motiivin määrittely + 8 p käsitteen soveltaminen analyysissä ja tulkinnassa

5 p topoksen määrittely + 8 p käsitteen soveltaminen analyysissä ja tulkinnassa

15 p analyysien ja tulkintojen taidokkuus

15 p käsitteiden käytettävyyttä kirjallisuusanalyysissä reflektoidaan

13 p esseen rakenne (jäsenitys: alku, keskikohta ja loppu, kappaleiden jäsenitys) ja kielellinen ilmaisu (argumentaatio, täsmällinen ilmaisu, tyyli, sidosteisuus, kielen huolellinen käyttäminen)